

Helligånd

– hvordan virker du?

4. juni 2022, Tórshavn

Helligåndens ”pinse-mission”

- **Hjerteoperation** (nyskabelse)
 - Ez 11,19f; 36,26f; sml. 2 Kor 5,17
- **Indflytterfest** (pagtfornyelse, fejring af kærligheden, loven i hjertet/Guds gerninger)
 - Joh 14,15-29; sml. Jer 31,31-34; Hebr 8,7-13; 9,14
- **Forny og forvandle – mål: Kristus-lighed**
 - Slaver af retfærdigheden (Jesus): Rom 6,3-14
 - Kamp mellem Ånden og kødet: Gal 5,16-18
 - Ligne Kristus og nå målet (opstandelse): 1 Joh 3,1ff; 2 Pet 1,3-11; sml. 1 Pet 1,3-9

Helligåndens ”pinse-mission”

- Udsagn af Paulus: 1 Kor 6,19-20 + Ef 3,16-17
 - 1 Kor 2,6-16
- Udgangspunkt: **dåb og tro**
- Kald: ære Gud med vores liv – *herliggøre Jesus*
- Trosbekendelsens tredje artikel (*levendegjør*)

Helligånden bor i os

- Paulus: *bringe vores legemer som et levende og helligt offer, der er Gud til behag — det skal være vores åndelige gudstjeneste* (Rom 12,1)
- **Sted, hvor Gud vil vise sig og findes:**
 - GT: et åbenbaringstelt (tabernakel + pagtens ark), senere et tempel
 - Jesus: kalder sig selv et nyt tempel
 - NT: menigheden er et tempel + den enkelte et tempel!
 - **Formål:** At blive bygget op, udrustes, være ren (Ef 4) → så Gud kan bruge os som sine redskab for at vise *sin herlighed!* Det gælder over for både en selv og andre

Hvordan arbejder Helligånden med os, og hvad giver han?

- Trods synd, så arbejder Helligånden igen og igen i os, når vi kommer til Jesus, søger ham (→ Ordet: Ånden og Ordet!) og vil stille os til rådighed for ham
 - Matt 28,19: "Lære dem alt **det** jeg har befalet jer..."
- Ofte er det i magtesløshed, at et menneske oplever Helligånden stærkest. Der, hvor jeg ikke kunne slå til, finde kræfter, fuldføre osv. ... *kunne Gud!*
- Helligåndens arbejdsfelt er at bringe de ting, der er i Himlen, ned på jorden til Jesu disciple. Guds Rige er kommet nær! (*bevidsthed om sakramenterne*)
 - **Nådemidlerne:** Ordet (lov og evangelium), dåben og nadveren

Helligåndens dobbelt-opgave

Udsagn af Jesus: Joh 16,7-11

- Talsmanden skal overbevise verden, dvs. alle mennesker, om tre ting:
 - **Synd** → ikke kun fejl, men skabe syndserkendelse! ("ikke at tro på mig", siger Jesus)
 - **Retfærdighed** → Jesu korsdød/opstandelse gælder for mig i Himlen ("at jeg går til Faderen, og I ser mig ikke længere")
 - **Dom** → Gud tager sin vrede og forbandelse alvorligt. Du må vende om til Gud for at slippe fri af Satans magt! ("at denne verdens fyrste er dømt")

Helligåndens dobbelt-opgave

Udsagn af Jesus: Joh 16,12-15

• Talsmanden har mange opgaver over for dem, der bliver overbevist om hans første opgave (→ komme til tro på Jesus = stadig det største under, som Ånden skaber!):

- **vejlede i Guds ord** (åbne ens øjne for Bibelen); *hvordan holder vi fast ved S/sandheden?*
- **herliggøre Jesus** (gøre Jesus stor), så jeg får en livsopgave stillet foran mig, som jeg vil/må udføre: *'at andre – ved at høre, se og følge mig – må komme til at se Jesus som deres personlige frelser. At jeg med hele mit liv må stråle af Jesus'* (kristenlivet)

Helligånden – tredje person i den Tre-Ene-Gud

Åndeligt liv

Vækst	Kraft
Helliggørelse	Udrustning
Åndens frugt, Gal 5,22	Åndens gaver, Rom 12; 1 Kor 12
<i>Kristus-egenskaber</i>	<i>Kristus-evner</i>
Vokser frem ved Bibel, bøn, fællesskab, nadver	Gives ved bøn til en konkret tjeneste
Kan 'voldes sorg' (Ef 4,30)	Kan 'udslukkes' (1 Thess 5,19)

Lad jer fylde af Ånden!
(Ef 5,18)

Tre sider af Helligåndens arbejde med/i os

- **Udruster til tjeneste** → Jesus sender os ud i verden som vidner (sml. Matt 28,18-20; ApG 1,8; Joh 17,18; 20,21)
- Forskel mellem **åndsdaab** og **åndsfylde** hos den døbte (Ef 5,18f; Kol 3,16f) – forskel på løfte og krav(!)
- **Guds fulde rustning** (den troende i Kristus): Ef 6,10-18
- **De faste tjenester** (embeder) og **de frie tjenester** (Ef 4,11ff)

Tre sider af Helligåndens arbejde med/i os

- **Udruster til tjeneste** → Jesus sender os ud i verden som vidner (sml. Matt 28,18-20; ApG 1,8 ; Joh 17,18; 20,21)
- **Nåde-gaver:** Rom 12,3-8; 1 Kor 12,1-31(+kap. 14); Ef 4,1-16; 1 Pet 4,10-11 (*Guds Ånds gave til de troende ved evangeliet*)
 - dynamiske og hænger sammen med Guds kald
 - Guds udrustning til tjeneste: *nådevirkninger*
 - ofte opgaven virker konkret frem for nådevirkningen
 - forskel ift. naturgaver, evner, kompetencer
 - åndelig selvrealisering vs. åndeliggørelse/pege på Jesus!! (sml. tests, 'skoler' – og **bøn**)

Tre sider af Helligåndens arbejde med/i os

Værdien af den enkelte kristne afhænger aldrig af nådevirkningen! Gud har givet præcis den nådevirkning, som der er brug for. Når der skelnes i katalogerne i NT, hentyder det til *vigtigheden* i menigheden – men Paulus taler også om, at netop de svageste led er nødvendige.

Tre sider af Helligåndens arbejde med/i os

- **Åndens frugter/åndsfulde** (fornyelse)
 - Ånden fornyer et menneske, så det ligner Jesus (hellig) ved at skabe de frugter i én, Jesus taler om (f.eks. Joh 15,1-8)
 - Åndens frugter: Gal 5,22-26; Ef 5,1-20; Kol 3,12-17
 - *Åndsfuldt kristenliv bliver til virkelighed dér, hvor Jesus kommer ind. Hvordan det konkret ser ud hos os er meget forskelligt. Vi har tilbøjelighed til at sammenligne os med hinanden. I stedet for skulle vi glæde os over, at Gud arbejder med og i os.*

Tre sider af Helligåndens arbejde med/i os

- **Åndens frugter/åndsfylde** (fornylse)
 - En kristen må regne sig som fyldt af Helligånden, fyldt af evangeliet om Jesus. Derfor *er det også ubegrænset, hvad Gud kan gøre gennem os.*
 - Sandheden er, at han *forvandler os* indefra og *lader frugt vokse frem* indefra. Vi er tilbøjelige til at se på det ydre – sker der noget? Kan jeg se noget, konstatere noget? Hvis ikke, så er jeg nok ikke fyldt af Ånden. Men Gud arbejder indefra, ligesom en håndværker kan istandsætte et hus indefra. Du ser ikke, hvad der sker, før du træder indenfor.

Tre sider af Helligåndens arbejde med/i os

- **Åndens frugter/åndsfylde** (fornylse)
 - Erfaring: Fokusering på frugten skaber ingenting – der er ingen kraft i det. *Fokusering på evangeliet skaber frugt!*
 - Citat: "Jeg tror, at Gud er så nådig, at han plukker frugten, før vi selv opdager den. Ellers tror vi os så store og vokser bort fra ham igen."

Tre sider af Helligåndens arbejde med/i os

- **Ånden går i forbøn for os**
 - Ånden beder for os foran Jesus. Jesus beder for os foran Gud (højre side af Guds trone)
 - Talsmanden (→ *parakleten*) betyder: Advokat, repræsentant, trøster, vejleder, bisidder, hjælperen. Sådan virker han for den troende over for Gud (går i forbøn)
 - Forbøn: Rom 8,26-27; Jud 1,20 (sml. Rom 8,34; Hebr 7,25; 1 Joh 2,1f)

Helligåndens opgave

- At Jesus bliver stor for os på alle områder i *vort liv* og alle områder i *vort trosliv* (forholdet til ham)
- Jf. Gal 3,1ff: Galaterne var kommet til tro på Jesus, da Paulus forkyndte evangeliet for dem. Men nu er de faldet tilbage til den gamle jødiske tradition, hvor de blander ind i deres tro, at de kan *præstere sig til Gud!*
 - Derfor spørger Paulus dem: "Ånden, kommer den fra jer selv eller fra Gud?", "Er det ikke ved troen, at I har modtaget Ånden?"

Helligåndens opgave

- Paulus' svar: "Jesus Kristus er blevet aftegnet (i DO48: 'malet for øje') for jer som korsfæstet!"
 - fundamentet i Åndens gerning: *At vise os Jesus som død og opstanden for os*. Alt andet, hvad der står i Bibelen om Åndens/Talsmandens gerning *for os og ved os og i os*, udspringer herfra! (evt. Joh 14,26; 15,26; 16,7) – **Helligånden skaber tro!**
 - *Løstrevet fra dette fundament kan resultatet være* som visse karismatiske bevægelser/frikirker, hvor man nærmest 'dyrker' Ånden (sml. åndelige selviscenesættelse), frem for at Ånden får lov til at forvandle og bruge mennesker (redskaber).

Luther om Helligånden

Hvad medfører da Helligåndens komme for den, der tror?

"... i og med troen modtager de Helligånden, som skaber dem et nyt hjerte, som har lyst til loven og hader synden og frivilligt og gerne gør godt."

(Prædiken over Gal 4,1-7, julen 1522)

Spørgsmål / samtale
